

GLASILO
SZDL
LJUBLJANA-
BEŽIGRAD

ZBOR OBČANOV

LETO VI. ŠTEV. 5

JULIJ 1966

CENA 40 par (40 st. din)

LETOVANJA - LETOVANJA - LETOVANJA - LETOVANJA - LETOVANJA - LETOVANJA

TO BO VESELO!

V počitniških bazah Umag, Novigrad, Vransko in Žirovnica bo letovalo več kot 1000 mladih Bežigradčanov

Ze več mesecev pred šolskimi počitnicami so tekle priprave za letovanja otrok. Komisija za letovanja pri svetu za varstvo družine je s sodelovanjem zveze prijateljev mladine in šolami sklenila, da naj gre letos še več otrok na letovanja, predvsem pa naj jih bodo deležni vsi zdravstveno in socialno ogroženi otroci. Lani je letovalo blizu 900 otrok iz naše občine. Letos pa smo

glede letovanj znatno napredovali: pridobili smo lastno obmorsko bazo za otroška letovanja v Umagu, ki jo je kupila občinska skupščina in višinsko bazo v Prekopi pri Vranskem, ki jo je po ukinitvi ljubljanskega okrajnega odbora RK. Naši otroci pa letovalo tudi v šoli v Novem gradu in v šoli v Žirovnici. S tem, da smo pridobili lastne baze, smo lahko že junija organizirali letovanja za predšolske otroke. Kar 122 jih je letovalo po 18 dni v

Mladinska delovna brigada se je vrnila iz Zagreba

Stran 2

Umagu in na Vranskem (lani 150. leta 1964 pa nobeden). Sedaj pa že v vseh bazah — v Umagu, Novem gradu, in v Žirovnici letujejo šolarji. PREDVIDOMA BO LETOS V KOLONIJAH KAR BLIZU 1300 OTROK IN MLADINE IZ NASE OBČINE.

Res, da je letos cena letovanja precej višja od lanske (zaradi podražitve prehranbenih artiklov, najemnin, itd.). Dnevno znaša 1600 st. din, vendar so starši pripravljene plačati za svoje otroke. Letos še toliko bolj, ker se bodo morali marsikateri sami odreči dopustu ob morju zaradi ukinitve regresov in K-15. Vsi otroci pa seveda ne plačajo polne cene letovanja. Določena je lestvica glede na dohodek staršev, iz občinskega proračuna pa bo šlo v te namene 9 milijonov st. dinarjev.

NOBEN OTROK, KI JE POTREBEN LETOVANJ, NE SME OSTATI V POČITNICAH DOMA, to je bilo stališče sveta za varstvo družine in občinske skupščine. Za pravičen izbor otrok so poskrbele socialne službe, šole, DPM in zdravstvena služba. Pohvalno je tudi to, da so se naši prosvetni delavci letos odzvali v res lepem številu za vodenje letovanj. Nekatere šole in vzgojno-varstvene ustanove so kar v celoti prevzele letovanja in odpeljale svoje otroke skupaj na počitnice.

POSLOVNI USPEH NI BIL ZADOVOLJIV

Na zadnji seji občinske skupščine so odborniki razpravljali o poslovanju gospodarskih organizacij v preteklem letu in v letošnjem prvem polletju. Seji so prisostvovali tudi predstavniki podjetij. Udeleženci so obravnavali obsežno analizo o poslovanju podjetij.

Na 3. strani objavljamo razgovor z dipl. ekonomistom Milanom Osojnikom, vodjem skupine, ki je pripravila to analizo.

Inž. Nada Puppis republiška poslanka

Na nadomestnih volitvah 26. junija je bila inž. Nada Puppis izvoljena za poslanko republiškega zbora Skupščine SRS. Na volitvah, ki so bile v krajevnih skupnostih »Boris Kidrič«, Savsko naselje, Tomačevo, Šentjakob-Podgorica, Beričevo in Dolter v naseljih Nadgorica, Ježa in Dobrava, je glasovalo 6.267 volivcev ali 59.61 odstotka. Za kandidata je glasovalo 55.71 % vpisanih volivcev.

Odmevi na IV. plenum CK ZKJ

Živahne razprave

7. julija je bila razširjena seja občinskega komiteja Zveze komunistov Ljubljana-Bežigrad. Poleg članov komiteja so ji prisostvovali tudi sekretarji večjih osnovnih organizacij ZK. Obravnavali so odmeve na IV. plenum CK ZKJ in govorili o nekaterih neposrednih nalogah komunistov. Med drugim so na seji ugotovili enodušno podporo — ne le komunistov temveč vseh občanov — stališčem IV. plenuma.

Poudarili so predvsem sledeče momente:

■ V bistvu gre za spopad dveh družbenih sistemov, ko se je sistem samoupravljanja spopadel z birokratsko centralističnim sistemom, ki je v tem primeru doživel popoln poraz. To dejstvo in stališče IV. plenuma obvezuje komuniste, da morajo nadalje izpopolnjevati sistem in metode dela samoupravnih organov. Komunisti v političnih organizacijah in v samoupravnih organih se morajo bolj zavzemati za to, da je človek merilo vsega. Poudarili so, da so komunisti preveč usmerjeni v operativne in materialne zadeve in jim zato zmanjkuje moči, da bi močneje vplivali pri urejanju medsebojnih odnosov, spoštovanju in cenjenju človeka, upoštevanju njegovih osebnih težav ter problemov itd.

Na 8 prebivalcev en osebni avtomobil

Občina Bežigrad je na drugem mestu v Sloveniji glede na število prebivalcev, ki odpadejo na en avtomobil. Na prvem mestu je občina Center (na vsakih sedem prebivalcev en osebni avtomobil), v Mostah pride osebni avtomobil na 9 ljudi, v Šiški na 10 in na Viču na 11 ljudi. Podatki še za nekatere občine v Sloveniji: Koper 10 ljudi na en avtomobil, Nova Gorica 11, Maribor-Center 14, Celje 14, Kamnik 17, Kočevje 18 itd.

Črni zidovi tudi posledica neurejene zakonodaje

Na predzadnji seji občinske skupščine sta oba zbora po daljši razpravi o urbanizmu, posebej še o gradnji stanovanj, izdali lokacij za individualno gradnjo, črnih gradnjah, o komunalnem prispevku na Črnučah in razširitvi gradbenega okoliša v naši občini, soglasno sprejela naslednje sklepe: (Le-te zaradi časovne stiske pri tiskanju junijske številke našega glasila objavljamo šele zdaj.)

- Zazidava Črnuč se lahko nadaljuje, če se zagotovi gradnja kanalizacije.
- Pospešiti izdelavo zazidalnih načrtov in licitacije.
- Komunalni prispevek prilagoditi določenemu okolišu (kalkulacije o višini komunalne

Po razpravi o urbanizmu

ga standarda, s čimer se bo marsikje znižal komunalni prispevek).

● Skupščina javno opozarja tiste, ki bodo odslej začeli graditi na črno, da bo proti njim uporabila vse možne sankcije (tudi rušenje).

● Skupščina je zaskrbljena spričo počasnega reševanja predpisov na področju urbanizma in gradenj nasploh.

● Skupščina bo imenovala posebno komisijo, ki se bo s komunalnimi organizacijami dogovarjala o gradnji oziroma o investiranju komunalnih naprav.

● Skupščina se zaveda vseh posledic, ki se lahko pojavijo na Črnučah z nadaljnjimi gradnjami, če ne bo pravočasno zgrajena kanalizacija, vsled česar lahko pride do okuženja vode.

● Skupščina se obvezuje, da bo iz prihodnjega proračuna zagotovila del denarja za ureditev komunalnih naprav na Črnučah. (Ta obveza skupščine pa ne velja za tiste, ki građe na črno in svojih gradenj niso uskladili z veljavnimi zazidalnimi načrti).

V razpravi, ki je temeljito preprešetala vsa pereča vprašanja okrog črnih gradenj, komunale in urbanizma nasploh, so odborniki in strokovnjaki med drugim menili:

Nadalj. na 3. strani

Počitniške zapise z Vranskega, Umaga in Novigrada berite na srednjih straneh

ZA LJUBLJANSKE BRIGADIRJE NAJVIŠJE PRIZNANJE: — Na delovni akciji v Zagrebu je ljubljanska mladinska brigada, v kateri je bilo tudi 23 Bežigradčanov, dobila najvišje priznanje — trak »Sedem sekretarjev SKOJA«. — Na sliki: na nasipu ob Savi. Foto: J. P.

MLADINSKA DELOVNA AKCIJA V ZAGREBU

NAJVIŠJE PRIZNANJE

OB DNEVU BORCA

SPOMIN IN OPOMIN

Ob dnevu borca so v Dolu, kjer sta bili med vojno partizanski javki »BOR« in »JELKA«, odkrili spominski plošči. Ob tej priložnosti so člani ZB NOV terena Dol in Beričevo sprejeli naslednjo

resolucijo:

Člani Zdrženja borcev terena Dol-Beričevo, zbrani ob odkritju spominske plošče na kraju, kjer sta delovali partizanski javki »BOR« in »JELKA« od jeseni 1941 do 30. 11. 1943, ko so jo nemški okupatorji požgali,

najenergičneje protestiramo proti sklepu vlade Zahodne Nemčije, ki pod raznimi izgovori še nadalje vetrajno odklanja razgovore z našo vlado o odškodnini jugoslovanskim žrtvam nacizma.

V našem kraju, čeprav majhnem po številu prebivalstva so nemški okupatorji prizadejali veliko gorja. 5 naših ljudi je bilo obsojenih na smrt, 1 ustreljen kot talec, v edinicah NOV je padlo 23 tovarišev, od mitraljiranja je bil 1 ubit, v nemškem taborišču so 4 umrli, v internaciji jih je bilo 23, šest je bilo deportiranih oz. izseljenih, gestapo je aretiral večje število prebivalstva.

Člani našega Zdrženja, se pridružujemo vsem Jugoslovanom, ki skupno z vsemi naprednimi silami sveta z največjim ogorčenjem obsojajo tak sklep ZR Nemčije.

Mi člani Zveze borcev kakor tudi stotisoči Jugoslovani ne bomo nikdar pozabili strahot, ki so nam jih prizadejale nemške nacistične horde.

Požganih vasi in porušenih mest, izmaličenih žrtev v Jugoslaviji in nacističnih klavnicah Buchenwald, Auschwitz, Dachau in drugih krajev, zgodovina ne bo nikdar pozabila.

Opominjamo vlado Zahodne Nemčije, da bo posebno mi Jugoslovani, ki smo v največji meri občutili zverinstvo nacizma, znali ceniti težko priborjeno svobodo in zagotavljamo, da ne bomo dopustili več aprila 1941. Spomin na žrtve nam je še tako svetel in svetel, da sedanja in bodoča pokolenja spominja na nedavno preteklost.

Posebno mi, člani Zdrženja borcev NOV, želimo poudariti svojo pripravljenost, da bomo z vsemi silami delali za to, da se prizna odškodnina jugoslovanskim žrtvam nacizma. Dol-Beričevo, 4. julija 1966

Člani ZB NOV — terena Dol-Beričevo

V petek 8. julija se je vrnila z delovne akcije v Zagrebu XXI. ljubljanska mladinska delovna brigada »Ane Zihelove«. V brigadi je bilo 86 brigadirjev in brigadir. Iz naše občine je sodelovalo 23 brigadirjev. Brigada je delala nasip ob Savi, kjer gradijo Savsko pristanišče. Stanovala je v Mladinskem naselju »Sedem sekretarjev SKOJA« v Kosnici, nedaleč od zagrebškega letališča Pleso. V naselju so bile še brigade iz Zagreba, Sarajeva, Beograda, Niša, Sibenika, Krapine in Bjelovara s približno 1000 brigadirji.

Celotno delo vseh brigad je nadziral »Svet naselja« z vsemi svojimi komisijami, v katerih so bili predstavniki posameznih brigad.

Na začetku akcije je morala ljubljanska brigada prebroditi začetne težave. Večina brigadirjev je bila s srednjih šol in niso bili navajeni dela. Toda to so uspeli nadoknaditi in si zagotoviti naziv »udarna brigada«. Seveda pa za ta naziv ni bilo potrebno doseči samo predpisane norme, ampak imeti tudi dobro organizirano kulturno-zabavno, ideološko-politično in športno življenje v brigadi in v naselju. Tako je imela naša brigada športna srečanja v rokometu, košarki in nogometu s slovenskimi fanti, ki služijo kadrovske rok v vojašnici Pleso. Razen tega pa je imela tudi mnogo prijateljskih srečanj z drugimi brigadami v naselju. Sodelovala je tudi na prvenstvu naselja v rokometu, namiznem tenisu, nogometu, košarki in šahu.

Tudi kulturno in zabavno življenje v naselju je bilo zelo pestro. Program so pripravile posamezne brigade ali pa so zagotovili gostovanja priznanih umetniških skupin iz Zagreba. Razen tega pa je bil na sporedu dvakrat tedensko tudi film. V naselju so imeli tudi televizor in razglasno postajo, ki je imela lasten spored.

V naselju je »Ljudska tehnika« organizirala tečaje za voznike motornih vozil ter foto in kinoamaterski tečaj. Za omenjene tečaje je bilo

med brigadirji veliko zanimanja, tako da je bilo potrebno celo omejiti število tečajnikov. V vseh tečajih so bili zelo dobro založeni z vsemi potrebnimi pripomočki za pouk.

Organizirali so tudi izlet v Stubiške toplice in si ogledali meddržavno rokometno tekmo Jugoslavija-Romunija v Zagrebu.

Ljubljanska brigada je na akciji dobila naziv »trikrat udarne brigade«. Razen tega pa je osvojila tudi trak »Sedem sekretarjev SKOJA«. To je bilo najvišje priznanje na tej delovni akciji. Podeljuje ga Mestni komite mladine Zagreb v spomin na slavne revolucionarje, padle sekretarje SKOJA.

Vsa ta priznanja so prinesla brigadi številne udarniške značke in pohvale. Naša brigada je dobila 37 udarniških značk in 47 pohval, ki jih je brigadna konferenca podelila najboljšim brigadirjem.

Ljubljanska brigada je bila letos edina iz Slovenije, ki je sodelovala na zvezni delovni akciji.

JAPL

Junija je prišla v Stožice skupina kumrovskih otrok skupaj z otroci iz Stožic, ki so bili pred tem na obisku v Kumrovcu. V Ljubljani so mlade Kumrovčane, otroke članov ZB, zelo lepo sprejeli. Med bivanjem v Ljubljani jih je sprejel Ivan Kunovar, predsednik občinskega odbora ZB Ljubljana-Bežigrad, nekaj kratkih dogovorščin iz vojnega obdobja jim je povedal narodni heroj Pepe Stadler. Obiskali so Bled in nekatere druge kraje, se posebno veliko pozornost pa so izkazale mladim gostom družine, pri katerih so stanovali. Tako gostje iz Kumrovcu kakor ljubljanski gostitelji si še želijo medsebojnih izmenjav, radi bi, da bi postala ta srečanja oziroma zamenjave otrok stalne, da bi postala tradicija. In to po vsej verjetnosti tudi bo, saj so se mladi Stožičanci in Kumrovčani močno sprijateljili in svojih žustev tudi niso skrivali. — Na sliki: Janez Dremelj, predsednik krajevne skupnosti Stožice, je mlade goste obdaril s knjigami. Foto: J. V.

Vprašanja in odgovori odbornikov

Rekonstrukcija Saveljske ceste

Odbornik Bogo Subić je na predzadnji seji občinske skupščine vprašal: »Sindikalna podružnica podjetja TOPS v Savijah se zanima, kdaj bo asfaltirana Saveljska cesta.«

Odgovor: Ureditev te ceste je sicer v planu za letos, vendar so nastale težave z denarjem. Stanovanjsko podjetje Bežigrad ima letos velike izdatke pri poravnavi dolgov iz preteklih let, dotok denarja pa je glede na zastavljeni plan komunalnih del precej manjši, kot smo predvidevali. Razen tega pa je Saveljska cesta zaradi polaganja zbirnega kanala Al še pre malo utrjena — se še posebej — in bi bilo prezgodnje asfaltiranje te ceste nekoristno delo.

Topniška — prometni znaki

Odbornik Stane Mancini je vprašal: »Odkar je obvoz po Topniški cesti, je promet veliko večji. Prosim, da bi označili prehode za pešce, ker tu hodijo v šolo otroci, to pa povečuje nevarnost na cesti.«

Odgovor: Odgovorni organ občinske uprave se že dogovarja z Upravo za notranje zadeve, da bo pri prehodih za pešce na tej cesti postavila podobne utripajoče znake (luči), kot jih imamo že v Stožicah in na Črnučah.

Najemnine — brez odgovora

Odbornik Anton Rems je vprašal: »Odgovor, ki smo

KJE JE ULICA XY?

»Oprostite, ali mi lahko poveste kje je ulica... številka...«

Takšnih vprašanj v novih predelih Bežigrada ni ne konca ne kraja. V zadnjih letih je posebno na levi strani Titove ceste zrastle toliko hiš in novih ulic, da jih večina prebivalcev ne pozna. Dolgo časa prenekatere hiše niso imele niti hišnih števil, zdaj pa ko jih imajo — posebno v novih soseskah — je novi sistem oštevilčenja precej drugačen kot stari, klasičen. Tako je sleherni dan veliko iskanja in nepotrebne tekanja naokrog, kadar kdo koga išče. Da bi se izognili tej nevednosti, bi kazalo pri trolejbusnih postajah izobesiti vsaj miniaturni načrt naselja. Stroški ne bi bili veliki, ljudem pa bi precej pomagali. Morda bi se krajevne skupnosti zavzele za to?

ga dobili glede plačevanja najemnin za stanovanja, ni zadovoljiv, zato prosim, da nam organi občinske skupščine posredujejo tolmačenje zakona o stanovanjskem gospodarstvu.«

Odgovor: V tem primeru gre za pravilno tolmačenje nekaterih določil temeljnega zakona o ugotovitvi vrednosti stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov, predvsem glede 5. člena navedenega zakona, ki določa: »da občinska skupščina lahko predpiše plačevanje akontacije na nove najemnine, ki bodo ugotovljene pri ponovni ugotovitvi vrednosti stanovanj in poslovnih prostorov. Za določitev akontacije lahko občinska skupščina predpiše količnike, ki se uporabljajo za sedanje najemnine.«

Uprava občinske skupščine Ljubljana-Bežigrad je zaprosila Republiški sekretariat za urbanizem, stan. gradnjo in komunalne zadeve, da od pristojnih zveznih organov izposluje avtentično tolmačenje 5. člena temeljnega zakona o ugotovitvi vrednosti stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov, in sicer z navedbo datuma, od katerega se plačuje polna najemna glede na ugotovljeno vrednost stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov — po stanju 1. avgusta 1965. Odgovora na to vprašanje od republiškega sekretariata še ni.

Ureditev

Prekmurske ulice

Odbornik Alojz Bavdaž je vprašal, kako je z ureditvijo Prekmurske ulice, okolice blokov v Topniški ulici in križišča Peričeve in Ipavčeve ulice.

Odgovor: Ureditev Prekmurske ulice ni v letošnjem načrtu komunalnih del. Kdaj bo prišla na vrsto ni mogoče trditi, ker Stanovanjsko podjetje Bežigrad še nima izdelanega dolgoročnega načrta komunalnih del. Cesto bodo polivali z lužino kot druge makadamske ceste. (Glede na razpoložljivi denar jih polijejo štirikrat na leto.)

Za ureditev okolice pri stanovanjskih blokih v Topniški ulici Stanovanjsko podjetje ureja investicijsko-tehnično dokumentacijo. Približno v enem mesecu bodo zaprosili za izdajo lokacijskega odločbe.

Križišče Peričeve in Ipavčeve ulice bodo uredili po navodilih uprave za notranje zadeve Ljubljana.

DOPIŠUJTE!

ČRNI ZIDOVI - tudi posledica

neurejene zakonodaje

Nadalj. s 1. strani

● Inž. Miloš Kraigher, predsednik sveta za urbanizem:

»Ker je generalni urbanistični plan definiral glavno prometno mrežo, so s tem skrčeni razni rezervati (za hitre ceste, železniške proge), na minimum, se je možnost urbanistične ureditve predvsem mestnega območja občine sprostita dosežanjih ovir in nejasnosti, ki so po-

vzročale urbanistični službi večne težave in ovire (pri hitrem reševanju ureditvenih in zazidalnih načrtov in izdajanju posameznih lokacij).

Črne gradnje bomo preprečili z odpiranjem novih zazidalnih okolišev za individualno gradnjo. Pohiteti je treba s pripravljanjem načrtov za odpiranje takšnih sosesk (z vsemi komunalnimi napravami).

● Inž. Stane Kovič, Projektni atelje:

»Smatram, da je najprijemneje, če se Črnuče v nekaj naslednjih letih pozidajo, potem pa naj bi gradnjo individualnih hiš za Bežigradom popolnoma prepovedali. Črnuče so ena sama soseska, tam je individualna zazidava možna, seveda pa pod pogojem urejene gradnje in ne divje, kakor se pojavlja danes. Na Črnučah predvidevamo gradnjo 200 individualnih stanovanj. Hkrati je seveda treba po določenem siste-

mu projektirati tudi kanalizacijo.»

● Jože Črnugelj, direktor stanovanjskega podjetja Bežigrad:

»Ob urbanistični ureditvi Podboršta je nujno, da je urbanistično čimprej urejena tudi Gmajna, da gremo v kompleksno ureditev zemljišč, da bomo lahko določili komunalni prispevek. Po nekaterih izračunih pa bi prišlo za stanovanjsko enoto v Podborštu okrog 5.700.000 starih din komunalnega prispevka. Ne upamo si iti na razpis tega zemljišča, ker nihče ne bo pristal na takšne pogoje. Po podobnem izračunu bi komunalni prispevek v Gmajni znašal 2.400.000 din. Nikakor ne moremo zahtevati, da bi samo graditelji plačali tako visok komunalni prispevek. Prosilci pritiskajo, da bi dobili lokacije, predvsem člani ZB — da bi čimprej začeli graditi. Morda bi skušali najeti posojilo ali pa bi skupščina priskočila na pomoč s proračunskim denarjem.»

● Odbornik Anton Rems:

»Znano je, da večina investitorjev v Podborštu in Gmajni sploh ne bo mogla plačati tako visokih stroškov za komunalno ureditev, kakor kažejo izračuni. Če bo mo zadržati to gradnjo, bomo pripravili ljudi do tega, da si bodo poiskali prostor na drugem koncu Ljubljane. To pa ni in ne more biti v njihovem, ne v našem interesu. Ne moremo pričakovati, da bodo novi graditelji nase prevzeli stroške za gradnjo nove kanalizacije, če pa je na Črnučah že zdaj čez 400 hiš. Vprašanje je, če je skupščina dolžna graditi kanalizacijo s svojim denarjem, potem pa predati to napravo v upravljanje komunalnemu podjetju.»

● Ivo Poznik, predsednik sveta za komunalne in stanovanjske zadeve:

»Prav dosti ne bomo dosegli, če prepovemo gradnjo na Črnučah, ker bodo potem še bolj rastle črne zidovi. Z Mestno kanalizacijo smo letos dosegli sporazum, da bo za gradnjo kanalizacije na Črnučah prispevala 60 odstotkov denarja, 25 odstotkov gre iz skupnih virov komunalnega sklada pri Mestnem svetu, nekaj pa bodo prispevala tudi podjetja. Razen tega bomo moralj poiskati še dodatna sredstva, ker investitorji na tem območju nikakor ne bodo mogli nositi visokih stroškov za dokončno komunalno ureditev.»

● Ivan Kunovar, predsednik občinskega odbora ZBZ: »Od okrog 40 borcev, ki so že pred dvema letoma zaprosili za lokacije na Črnučah, jih 20 še zmeraj čaka. Večina je prosila za lokacije na Črnučah zato, ker nima dovolj denarja — zato da bi plačala manj komunalnega prispevka.»

● Inž. Marko Slajmer, direktor ljubljanskega urbanističnega zavoda:

VEDNO VEČ JIH JE — Lani je bilo ob Savi v Tomačevem 17 barak, letos jih je že več kot 30. Nekateri prebivalci jih nočejo zapustiti, čeprav so jim ponudili stanovanja. Foto: Marjan Ciglič

»Ze s konstruktivnimi ukrepi lahko dosežemo resnični uspeh. Moj predlog je, da se skupščina v okviru mesta dogovori, katera zemljišča bi bilo treba najprej pozidati. Vprašanje je namreč, kaj pravzaprav pomeni neki zazidalni načrt z vsemi komunalnimi napravami, če ni denarja, da bi ga gradili.»

● Odbornik Dušan Dolničar:

»Čudno se mi zdi, da po dveh letih ugotavljamo, da je črpalnice na Črnučah provizorično — zgrešeno. Prav bi bilo, da zvemo, kdo so projektanti in da jih pokličemo na odgovor.»

● Inž. Marko Slajmer:

»Normalno je, da izdelava zazidalnega načrta traja okrog tri mesece, postopek pa trikrat toliko. Mislim, da je zelo umesten predlog sveta za urbanizem, ki govori o pritisku na republiški sekretariat, ker že poldrugo leto obljublja poenostavljeni predpis — da to enkrat tudi naredi. Mi ne moremo več tako delati. Z republiškim inšpektorjem smo zbrali 37 republiških in zveznih predpisov, ki se jih mora držati vsak, ki dela pri urbanističnem načrtovanju. Vsi ti predpisi pa so si drug z drugim v nasprotju. Kadar pride do spora, se stranka oprime tistega, ki je zanjo najbolj ugoden. Skupščina bi morala vztrajati, da se čimprej sprejme predpis o poenostavitvi postopka z dolo-

Denar za bolnico

Za gradnjo ljubljanske bolnišnice bo bežigrajska občina prispevala letos 72.641.980 starih dinarjev. Do leta 1971 mora bežigrajska občina prispevati iz proračuna 387.418.000 st. dinarjev. Skupščina je sprejela tudi poročilo o stanju na gradnjo ljubljanske bolnice za posojilo v znesku 424.016.000 st. dinarjev. Za ta znesek bo občina plačevala obresti v višini 1,5 odst. V celoti znaša prispevek bežigrajske občine za gradnjo nove ljubljanske bolnice letos 72.641.980 st. dinarjev.

Kadri — tako in drugače

Pri zbiranju denarja za strokovno šolstvo so predstavniki občinske skupščine skoraj pri vseh podjetjih naleteli na razumevanje kolektivov. Tistih, ki obveznosti niso poravnali, ni ravno veliko. Zanimiv je primer Zavoda za produktivnost dela. Čeprav bi morali prispevati le nekaj stotisoč dinarjev tega niso storili, ker menijo, da potrebujejo le kadre z visokošolsko izobrazbo.

Poslovni uspeh lani ni bil zadovoljiv

Kaj je pokazala analiza o poslovanju bežigrajskih podjetij? — Kako smo gospodarili letos? — Odgovarja Milan Osojnik

Diplomirani ekonomist Milan Osojnik je odgovarjal na naša vprašanja o gospodarstvu za Bežigradom na podlagi analize, ki jo je opravil s sodelavcema. Milan Osojnik je tudi predsednik komisije za izdelavo srednjeročnega plana pri občinski skupščini

— Najprej, kakšen je naslov vaše analize?

● Analiza poslovanja gospodarskih organizacij v občini Ljubljana-Bežigrad v letu 1965.

— Kdo je dal pobudo za to delo?

● Družbeno-politične organizacije in občinska skupščina.

— Kdo je še sodeloval pri analiziranju?

● Diplomirana ekonomistka Vida Frankovič in ekonomist Janez Hieng.

— Kakšen je namen analize?

● Najpomembnejši namen analize je bil poskus ugotoviti, kako so lani gospodarili delovni kolektivi. Ob tem pa smo želeli pomagati tudi pri iskanju možnosti za nadaljnji razvoj.

— Prosim vas, da poveste nekaj glavnih ugotovitev!

● Gospodarske organizacije na območju občine (le-teh je 62) so lani ustvarile 135,8 milijarde S din celotnega dohodka, kar je za 12 milijard ali za 9,7 odst. več kakor leta 1964. Vrednost porabljenih sredstev pa je znašala 102,6 milijarde ali za 11 odst. več kot leta 1964. Narodni dohodek pa je lani znašal 33,3 milijarde, kar je za 2 milijardi več kot leta 1964.

— Koliko čistega dohodka je ostalo gospodarskim organizacijam?

● Ostalo jim je 24 milijard čistega dohodka ali za 15 odst. več kot leta 1964. Vendar moram ob tem omeniti spremembe v delitvi dohodka in zbiranju akumulacije (izločitev prometnega davka, ukinitve prispevka iz dohodka itd.). Zato lahko trdimo, da so po novih delitvenih razmerjih med družbo in gospodarskimi organizacijami le-te pridobile 1,1 milijarde starih din.

— Kakšno pa je bilo razmerje med skladi in osebnimi dohodki?

● Masa (brutto) osebnih dohodkov se je lani — če jo pri erjamo z letom 1964 — povečala za 18,7 odst. Dodati pa je treba, da je zaradi znižanja stopenj na osebne dohodke povečanje čistih osebnih dohodkov večje, vsaj za 24 odst. Posledica so razmeroma hitrega zvečanja osebnih dohodkov pa je počasnejše povečanje skladov. Vsi skladi so se povečali le za 5,4 odst.

— V republiškem povprečju so se skladi v tem času povečali za 51 odst., v zveznem pa celo za 54 odstotkov!

● Da! Nekaj podobnega bi lahko ugotovili tudi pri celotnem dohodku. Za Bežigradom se je — če spet primerjamo preteklo leto z letom 1964 — zvišal za 10 odst., v Sloveniji za 22 odst., v Jugoslaviji pa za 25 odst.! Primerjajmo narodni dohodek: za Bežigradom je bil lani za 6 odst. večji kot leta 1964, v Sloveniji za 24 odst., v Jugoslaviji pa za 31 odstotkov.

— Kako ocenjujete lanski poslovni uspeh bežigrajskih gospodarskih organizacij?

● Poslovni uspeh bežigrajskih gospodarskih organizacij (bilo je tudi več izjem!) ni bil zadovoljiv. Če upoštevamo splošno raven podražitev v preteklem letu, potem vidimo, da je realna vrednost celotnega dohodka na tu di dohodka, v glavnem stagnirala. Vendar pa pri tej oceni ne smemo zanemariti dejstva, kar je pokazala tudi primerjava dosežene realizacije na zaposlenega, da je bila startna osnova bežigrajskih podjetij relativno visoka in da so bila zaradi odražitve surovin podjetja predelovalne smeri, ki na so za Bežigradom v večini, močnejše prizidati. Kljub temu pa je res, da se precej gospodarskih organizacij z našega področja ni uspelo uspešno

vkjučiti v nove pogoje gospodarjenja. Zlasti zaradi slabe tehnične opremljenosti, v mnogih primerih pa tudi zaradi nezadostne organiziranosti in pomanjkljive kadrovske usposobljenosti.

— Kako pa je letos?

● Če primerjamo celotni dohodek gospodarskih organizacij do konca maja letos z enakim obdobjem lani, potem lahko ugotovimo (ob upoštevanju višjih cen!) da je le v trgovini višji celotni dohodek, medtem ko v vseh drugih panogah opazujemo nazadovanje ali pa le malenkostno zvečanje.

— Tudi v industriji?

● Industrija je zabeležila v nominalni vrednosti indeks 100, medtem ko bi bil realni indeks nedvomno nižji. Ta podatek pa se nam pokaže v še slabši luči ob dejstvu, da jih od 13 industrijskih podjetij kar 6 ni doseglo indeksa 100.

— Kje so vzroki?

● Nizki indeksi v glavnem niso posledica manjše proizvodnje, pač pa splošnega pomanjkanja likvidnih bratnih sredstev. V minulih letih smo prav v tem obdobju ugotavljali največjo plačljivost, ki je dovoljevala kupovanje reprodukcijskega materiala za pospešeno proizvodnjo v drugem polletju. Letos pa tega ni.

— Kakšni pa so bili osebni dohodki?

● Povprečje od januarja do konca aprila znaša 58.000 S din. Takšni so bili v teh mesecih lani, povprečje osebnih dohodkov v enakem obdobju letos pa je 75.600 S din. Gospodarska reforma je vplivala na gibanje osebnih dohodkov, ki so stalno sledili naraščanju cen. Vsekakor pa zvečanje osebnih dohodkov ne dosega življenjskih stroškov. Prav tu pa se kaže ostra odvisnost med osebnimi dohodki in produktivnostjo. Višji osebni dohodki so možni le, če je produktivnost večja. Ob tem naj še povem, da jih od 10.055 zaposlenih še vedno 590 prejema na mesec manj kot 40.000 S din.

V. C.

NAROČITE
ZBOR
OBČANOV!

JANČI GRE NARAZEN KOT KVAS

ZAPIS IZ ZDRAVSTVENE KOLONIJE V STOPNIKU PRI VRANSKEM

V prvi vasi za Vranskim — ob glavni cesti Ljubljana-Celje v Preloki sem pri tabli Rdeči križ — 600 metrov zavil levo. Po ozki kmečki poti sem se zapeljal v vasico Stopnik. Menda zares ni bilo več kot 600 metrov, ko sem sredi drevja zagledal večje poslopje s križem pod stemenom.

»Tukaj bodo!« sem si rekel, toda nikjer ni bilo videti živega človeka. Belo posuta polje zavila v lepo negovan park — čez mostiček — do enonadstropne hiše z velikim lesenim balkonom — pravi dvorec sredi zelenja. Sredi pobočja pod hribom Čreta se je dvigal grajski stolp.

»Zdravo!« mi je prišla nasproti upravnica Josipina Jenkole.

ste, tu samo spijo, jejo pa zgoraj v paviljonu, sploh so po vse dni na zraku.«

V paviljonu nasproti doma, ki stoji v gozdičku, sva se znašla sredi malih mizic in stolčkov ob njih. Edini gost med njimi je bil velik medved, ki je nekam žalostno zrl čez prazne mizice in stolčke. V prostoru nasproti so bili kot vojaki razvrščeni ležalni stoli. Na vsakem je bila odeja.

»Vidite, tu otroci po kosilu malo zaspijo, pa tudi pokrijejo jih, da jim ni hladno. Kaj ko bi sta pogledat, keje so?« Stopila sva po poti skozi gozd in na jasi zagledala skupino otrok z vzgojiteljico. »Slikali se bomo, se bomo res slikali?« me je malo ne-

lo kislilo, pa je bilo takoj dobro, ko sem jo prijel za roko in strokovno ugotovil, da ne bo nič hudega. Danica in Irena sta lepo pozirali na vrhu stolpnice pred vhodom. Se celo kužek na Irenini jopici mi je malo pomežiknil, vsaj tako se mi je na hitro zazdelo.

● DRUŽINA V STOPNIKU

Z vzgojiteljico Marijano in gospodarjem smo si šli potem ogledati zajčke v gospodarsko poslopje za domom. Tamara ve, kako je treba prijeti zajčka, da se ne ustraši, Bojan pa se je nekaj zmrdoval, kakor češ, zajci že niso za nas fante, toda no, če

gust in začetek septembra). Imamo tudi medicinca, ki pregleduje otroke, kako se počutijo in jim takoj nudi pomoč, kadar je potrebno. Sem hodijo na počitnice otroci iz Izole, z Viča, Bežigrada, pa tudi od drugod.

»Tu imamo predvsem socialno in zdravstveno šibke otroke.« je nadaljevala vzgojiteljica Marijana Nojman. »Polna oskrba na dan velja 1.600 din, prenekateri pa zaradi težkih socialnih razmer plačajo precej manj. Zato imamo posebno lestvico. Nekateri plačajo 2.500 din za več čas. Zdaj imamo tu samo predšolske otroke, ki se na svežem zraku sredi gozda počutijo izvrstno. Doslej smo imeli le dva primera ošpic, sicer pa so vsi zdravi, da je veselje. To pa veste, ni nič čudnega, ker vse dneve preživijo na zraku. Če je slabo vreme pa v paviljonu, kjer so spet na zraku.

Na ekonomiji — domu RK Bežigrad — pridelajo letno po 900 škafov hmelja, zrede po štiri prašiče, pa še cel kup zajcev... Prijetno s koristnim!

»Si lahko predstavljate, kaj to pomeni za mestnega otroka?« se je nasmehnila nekoliko utrujena vzgojiteljica Marijana. »Janči, naš mali Janči, tisti v modri trenerki, je zdaj naš ljubljeneček. Narazen gre kot kvas, da smo vsi peseli... Kot mali polhek je... Je že tako, v vsaki koloniji imamo svojega ljubljenceca. Tokrat je to naš Janči.«

● OBARA IN MLEČNI RIŽ

»Tu imamo zdaj nekaj otrok, ki živijo doma v zares hudih razmerah. Mati delavka ima tri otroke. Pred kratkim se je ločila, ker mož ni hotel delati. Dva njena imamo tukaj, dojenčka pa ima doma pri sebi.«

»Vsako soboto.« je nadaljevala vzgojiteljica, »skupaj z medicincem sestavimo jedilnik za prihodnji teden. Za uvod v vsako novo izmeno zmeraj skuhamo obaro, ker je lahka hrana, da se otroci počasi privadijo na ostrin zrak in vodo. Življenje tu na svežem zraku, sredi gozda, v miru, je zlata vredno za mestne otroke. Otroci bodo prišli domov čili in zdravi, polni novih moči. Če po drugem dnevu, odkar smo tu, ni nič več zajokal, da bi rad domov... Zanje skrbiti dve vzgojiteljici, od zore do mraka, pa še ponoči. Vse življenje kaj hitro postane družinsko in otroci hitro pozabijo

na dom. O, koliko solz je, ko se moramo posloviti!«

● PESEM IN IGRA

Dom RK Bežigrad v Stopniku ima pet sob, kuhinjo in druge prostore, ki so pač potrebni v vsaki hiši. Bojan spi v kmečki sobi, in sicer se je vgnezdil v veliki skrinji, pa mu je kar všeč.

»V začetku smo se bali, da otroci ne bodo hoteli jesti mlečnega riža, pa smo se zmotili, planili so po njem kot mali volčki.«

V Stopniku pod Čreto, tam kjer se sredi pobočja dviga grajski stolp — v njem je bila bojda zaprta Veronika Densiška — ni nikdar dolčas.

Zadnjikrat ob prazniku dnevu borca so se otroci z vzgojiteljico napotili do spomenika padlemu partizanu, kake četrt ure hoda od doma, in zapeli nekaj pesmi. Drugače pa se žogajo, igrajo in počno vse, kar pač lahko počno otroci na travniku in v gozdu.

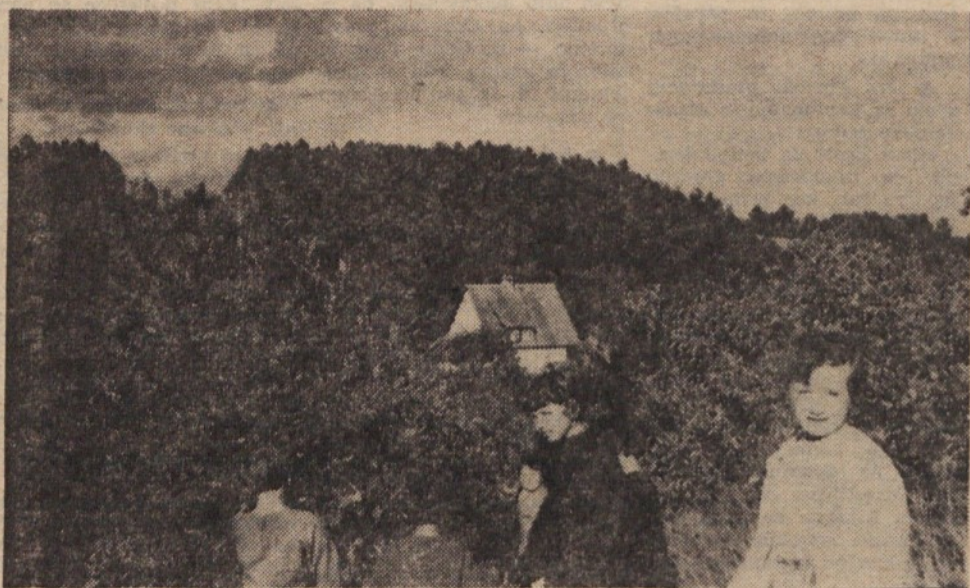
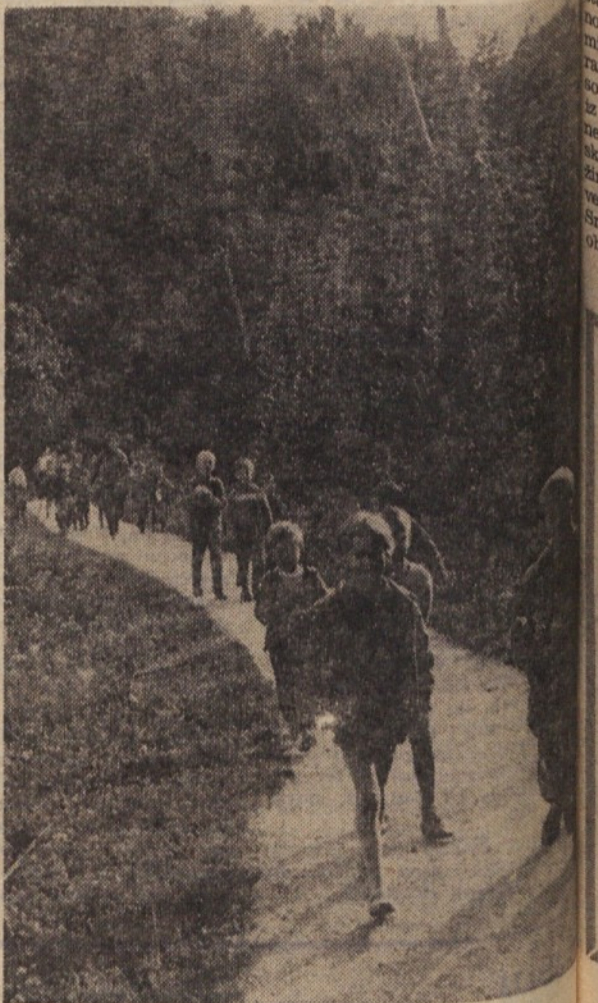

daleč od mestnega prahu in prometa.

Ko sem odhajal, se je ka družina mladih Bežičanov pravkar odpravila večerji.

»Se do torčka bomo tem pa pridejo drugi.« še rekli. »Pa bodo spet in težko slovo...«

SPREHOD MED HMELJEM — Na ekonomiji doma pridelajo letno po 900 škafov hmelja. Foto: N. L.

HISA SREDI GOZDA — Dom v Stopniku ima izredno lepo lego. Foto: N. L.

»Imate kaj Bežigradčanov pod streho?« me je že zaskrbelo. »Sem prav prišel?«

»Seveda, seveda, samo vsi so zgoraj, tam nad gozdom.« je pokazala proti hribu in graščini med drevjem. Stopila sva v dom. V prostrani kmečki sobi so si tri dekleta dala nekaj opraviti z likanjem perila, kuharica pa je šarila okrog loncev v kuhinji. Televizor v sosednji sobi je molčal. V sobah so samevale lične postelje, lepo prekrita z belo modrimi pregrinjali...

»Kar prijetno je tu za otroke.« je menila upravnica, »ve-

zaupljivo pogledoval fantiček in njegova prijateljica. V aparatu je nekaj škrtnilo. Deklice so se začele vneta česati in si urejati lase. Ker je bilo že pozno, smo se skupaj vrnili proti domu. Prav na koncu kolone otrok so jo mahale tri deklice, niso mi hotele povedati, kako jim je ime. Pohitele so za vzgojiteljico, toda na mokri poti je eni izmed njih malo spodrsnilo. Nič zato, se je nasmejala in si skrbno očistila krilce in roke. Tudi Bisi je v naglici malo spodrsnilo. Planila je v jok, no, pa je bilo hitro dobro. Še zgoraj pri domu, ko smo se spet slikali, se je držala ma-

že morajo biti, pa naj bodo. Počitniški dom v Stopniku je v resnici samostojna ekonomija, na kateri živita upokojena zakonca Mahne, za pomoč pa imata še enega delavca. Skoraj vse, kar je vsak dan potrebno pri tako veliki družini — 32 otrok — imajo na vrtu okrog doma. Se celo 2,5 hektarjev hmelja, lepo gojenega, leži spodaj na ravnem med domom in lesenim paviljonom, kjer otroci jedo. Pri hiši imajo vsak dan sveže mleko, sadje, solato, pa še marsikaj. Ko smo si vse ogledali, in ko so se otroci naveličali slikanja, smo se z upravnico Josipino in vzgojiteljico Marijano usedli na vrt pod sončnik.

»Sesto leto sem že tu.« je začela upravnica. Vsakokrat imamo po pet izmen, ki trajajo 18 dni (junij, julij, av-

DOPISUJTE

OBVESTILO

„Naučila sem se plavati“

Komisija za letovanja sporoča, da je za zadnje izmeno letovanja otrok v Umagu še nekaj prostih mest za šolarje. Starši lahko prijavijo tudi predšolske otroke za letovanje v septembru. Vsa pojasnila dobite pri komisiji za letovanja, Parmova 41, soba 48.

Komisija za letovanja obvešča srednješolce in vajence, ki stalno prebivajo za Bežigradom, da organizira letovanja v Umagu. Letovanje srednješolske in vajeniške mladine bo v avgustu. Prijave sprejema komisija za zdravstveno počitniška letovanja otrok in mladine bežigradske občine, Parmova 41, soba 48, II. nadstropje, vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 10. ure.

Tudi na Ježici vzgojno varstvena ustanova

Stanovanjska stavba šole na Ježici, ki jo je lani poškodoval požar, bo preurejena za vzgojno varstveno ustanovo. Predvidoma bodo dela zaključili konec avgusta in v septembru bo že izročena svojemu namenu za varstvo predšolskih otrok. V hiši urejajo centralno ogrevanje, popravljena je že tudi streha. Tako bo tudi Ježica dobila vrtec, v katerem bo poskrbljeno za varstvo okrog 50 najmlajših pod vodstvom strokovnih vzgojiteljic. Šolski otroci pa bodo v varstvu v šoli. S tem bo za Ježico in Savlje urejeno varstvo cicibanov in šolarjev. Zaposleni v ustanovi že kar nestrpnost pričakujejo, zato tudi sami pomagajo pri ureditvi z raznimi deli. Zlasti delovni štanski gradbenega odbora iz vrst zastopnikov krajevnega skupnosti, šole in občinskega sveta za varstvo družine. Ureditve ustanove bo vodila okrog 8 milijonov. Študijska so zagotovljena v občinskem proračunu.

Komaj zapuste osnovno šolo v Novem gradu redni učenci, že se prične spreminjati njena notranost. Šolske klopi zamenjajo postelje in v treh dneh je šola pripravljena, da sprejme na počitnice bežigradske otroke. Letos že sedmo poletje zapored. Do zadnjega prostora so jo zasedli naši otroci, pa še v bližnjem vrtcu so dobili nekaj prostorov.

Za prvo izmeno na morju je bila prava gneča. Težko je bilo odkloniti želje staršev in otrok, zato jih letuje letos v Novem gradu v tej prvi izmeni kar 137. Še nobeno leto toliko, zato je kar tesno. Med otroki jih je največ iz Savskega naselja. To izmeno je namreč prevzela osn. šola Borisa Kidriča. Kar preselila se je takorekoč na morje, v Novigrad. Letovanje vodi upraviteljica šole Jelka Kutinova, pomaga pa ji 9 učiteljev; kuharice pa, ki med letom pripravljajo malice v šoli, skrbe v Novem gradu za dobro prehrano.

V nedeljo smo jih obiskali. Obkrožili so nas otroci, že lepo zagoreli od sonca, glasni in nasmejani. »Škoda, da ste zamudili naš jutranji zbor — zapojemo partizansko pesem in na dvorišču pred šolo dvignemo našo zastavo...«

Po obilnem zajtrku si otroci uredijo postelje, sobe in kovčke ter pospravijo obutev. Potem pa sami ocenijo, katera skupina, soba, je dolžna najboljšo opravila. Prav resno in pravično ocenjujejo. Najboljše doleti čast, da dvignejo zastavo...

Potem pa gredo, seveda s svojimi vzgojitelji, na kopanje. Manjši, še neplavalci v bazen, ki je letos nanovo urejen, kjer se uče plavati — pravijo, da se bodo vsi naučili plavati, kolikor jih še ne zna — plavalci pa na pomol, kjer je posebno prijetno skakanje v vodo in tekovanje v plavanju.

Na plaži si otroci porazdelijo malico. Dobra sadna letina je, zato je letos sadje lepo in cenejše od lani. Dobijo ga vsak dan, tudi po dvakrat — lepe breskve in hruške.

Od prvega do zadnjega — ta velika družina je zadovoljna, zelo zadovoljna. Le še nekaj dni, do sobote ostanejo tu in potem se vrnejo domov... »Prehitro je minilo, kar se bi ostali...« so govorili vsi vprek — Milena, Stan-ko, Branko, Zdenka, Rado, Alenka.

In kaj vam najbolj ugaja na letošnjih počitnicah?

● kopanje, seveda in plavanje.

- nove prijateljice — ne bom jih pozabila...
- vse, samo popoldne pa ne grem rada počivat...
- naučila sem se plavati — vem, da bo tega oč-

ka najbolj vesel...
● nikoli nisem sam, doma pa...
Niso pa zadovoljni samo otroci. Tovarišica Kutinova in vsi vzgojitelji so zadovoljni:

»Moramo jih pohvaliti. Ni težav z njimi, radi jedo, pa tudi pridni in ubogljivi so... Da bi le še te zadnje dni takole srečno in veselo preživeli...«

»Pa pozdravite 'Savsko naselje', pa na svidenje v Ljubljani,« so nas pozdravljali, ko smo jih zapuščali, potem pa so odhiteli spet k morju.
A. Č.

PLAZA V UMAGU — Plitvo morje je še posebno primerno za otroke. Dno je mivkasto in plitvo daleč od obale.

Živ-žav v Umagu

„DOLGČAS NAM PA NI“

Po dolgoletnih peripetijah je letos Bežigrad končno dobil dom v Umagu, v katerem veselo živi bežigradska mladina. V prvi izmeni, ki se je končala že junija, je bilo 62 predšolskih otrok. Živ-žav je bil seveda v prvi izmeni večji, toda tudi druga izmena, v kateri so šolarji, se nima nič slabše kot se je imela prva.

Sicer pa je najbolje, da povedo kar otroci sami, kako se imajo. 6-letni Damjan je pripovedoval, da je zelo rad

v koloniji, najraje se pa igra. Potlej se je zamislil in povedal:

»Pa pijem tudi rad.« Potem je še malo pomislil in dodal: »Ja, malimovec rad pijem. Tukaj mi sploh ni dolgčas, saj imam veliko prijateljev. Najraje imam Mojco, najbrž zato, ker jo že od prej poznam.«

Praden je Damjan povedal vse, kar je hotel ali kar smo hoteli izvedeti, nam je Tomaž Kačar dejal o počitnicah takole:

»Meni je tukaj zelo lepo. Vesel sem, ker sem najbolj korajžen.« Tomaž se je modro držal, potlej pa je le prišel na dan z besedo:

»Danes sem padel s postelje, pa se nisem nič jokal. Tudi tarnal nisem, da me kaj boli. Jaz se sploh velikokrat udarim, pa mi ni nikoli nič. Zelo rad jem. Najraje imam špinačo, pa tudi druge stvari. Ker sem tu najstarejši, pomagam tovarišici paziti na male. Navadno jih silim jesti, pa tudi na kopalnišču malo pazim nanje.«

Pripovedovali so še drugi. Eden je prvi spoznal polento, drugi je zahteval v jogurtu več sladkorja. Vzgojiteljice pa so imele polne roke dela, saj je bilo treba enemu zavezati hlačke, drugemu dopovedati, da je malica, tretjega umiti itd.

Otroci so se imeli zares lepo. Kopalni so se v dokaj plitvi vodi. Za najmanjše je bilo to dokaj ugodno, saj se jim ni moglo nič pripetiti. Veselo so tekali po pesku, se prevačali in škropili z vodo, večji pa, ki radi zaplavajo tudi v globoki vodi, so se že pritoževali, da je voda preplitva in da nimajo nobene žoge.

Vse to seveda ugotavljajo mladi. Res pa je, da je bilo veliko težav, preden je Bežigrad dobil svoj dom na morju. Sicer pa je odprti šele letos in pokazala se bo še kakšna malenkost, ki jo bo treba popraviti. Dom v Umagu pa je velika pridobitev, saj bo že letos sprejel pod streho več kot 300 otrok. J. V.

Iz »Elme« na dopustu 250 delavcev

Z dopusti letos ne kaže najbolje. Ukinitve »sindikálnih« popustov in visoke cene so precej zavrle delavski turizem. Tudi v podjetjih, ki imajo svoje, počitniške domove, ni šlo brez težav.

Delavci tovarne ELMA že več let zapored letujejo na istrski obali pri Savudriji. Predsednik delavskega sveta Vinko Vrbec nam je o letošnjih dopustih povedal tole:

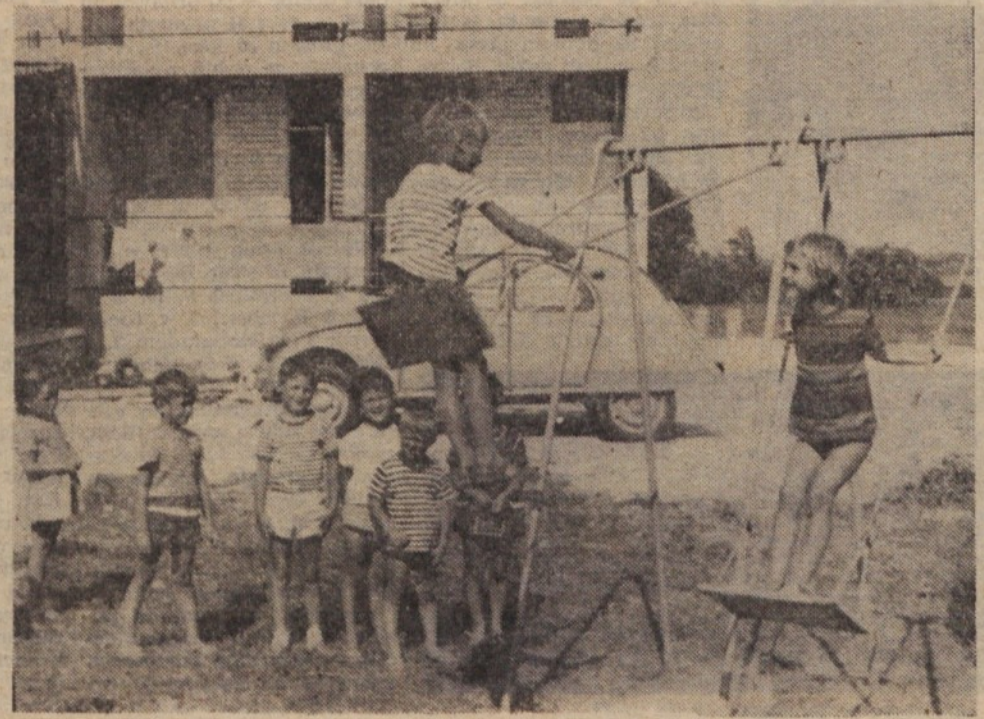
● Računamo, da bo v našem domu letovalo približno 250 članov delovnega kolektiva ELME. Na dan morajo člani kolektiva in njihovi svojci plačati 1.450 st. dinarjev, drugi gostje pa 1.950 st. dinarjev. Delavski svet je sklenil dodeliti podporo v znesku 500.000 st. dinarjev za pomoč socialno ogroženim. 22 naših delavcev bo zastoj preživelo dopust na morju. To so predvsem ženske z otroki. Na dopust v naš dom smo poslali tudi dva upokojenca.

Zaposleni v ELMI bodo dobili tudi po 15.000 st. dinarjev regresa za dopust.

V domu počitniške skupnosti »Zatišje« v Bešaniji je 96 ležišč. Prostor si delimo še s kolektivni TIKIJA, Zmaja in Sumija. Na ELMO odpade 36 ležišč. Dom je zelo udobno urejen. Na vsake štiri sobe pride kopalnica, tam je tudi terasa in bife pa tudi razvedrila ne manjka.

ZBOR OBČANOV

glasilo občinskega odbora SZDL Ljubljana-Bežigrad. Izhaja vsak mesec. Ureja uredniški odbor: Miran Blaha (predsednik), Janez Vinkler, Lojze Jakopič, Ančka Cerin, Jože Črnogelj, Niko Lapajne in Jože Vetrovec. Odgovorni urednik: Janez Snoj. — Cena izvodu 40 starih dinarjev, letna naročnina 300 starih dinarjev, za delovne organizacije 1.000 starih dinarjev. — Tekoči račun pri NB 504-678-34. — Rokopise in slike pošiljajte na naslov: »Zbor občanov«, Ljubljana, Parmova 33. — Tiskarna OP DELO.

OTROSKE IGRE — Zraven doma v Umagu je tudi več igrišč. Foto: J. V.

JESENI UREJENO OTROŠKO VARSTVO NA ČRNUČAH

Do sedaj na Črnučah varstvo šolskih otrok ni bilo urejeno. V jeseni pa bosta šolarje čakali dve učilnici, sedanja risalnica in pionirska soba, kjer bodo ostajali šolarji po pouku in pred poukom. Na šoli so nam o varstvu povedali tole:

»Od občine smo dobili 1,7 milijona din za ureditev varstva. S tem denarjem moramo zelo varčevati. Za ureditev kuhinje in nabavo večje posode bo šel ves denar in lahko se zgodi, da ga bo še zmanjkalo. Prej smo v šoli že imeli kuhinjo. Zaradi varstva jo moramo le povečati. V varstvo bodo lahko sprejeli le 40 otrok, zanimanje pa je veliko večje. Starši bi radi dali v varstvo veliko več otrok, toda to ne bo šlo.

Zavedamo se, da reformirana šola zahteva tudi varstvo v šoli, toda obenem bi morali počasi preiti tudi na kabinetni pouk. To pa ni mogoče, saj bomo z novim šolskim letom celo ob risalnico.

V isti sapi pa so na Črnučah tudi povedali, da je šola zaključena celota in da ni mogoče ničesar več prizidati. O hiši, ki je že toliko let sporna, menijo, da je povsem neuporabna že iz higienskih razlogov in da je toliko dotrajana, da se bo šola skušala otrejati lastništva in jo prepustiti stanovanjskemu podjetju.

Ob uvajanju varstva jih skrbi tudi to, da bo pač potrebna še ena kuharica in da bo morala šola za to dobiti tudi kaj več denarja. Varstvo samo pa bodo organizirali v dveh skupinah. V eni bodo mlajši, v drugi pa starejši učenci. Več kot 40 učencev pa, kot pravi, ne bo moglo biti deležno varstva.

V.

KMETOV JE MALO

Še približno 180 ljudi se izključno ukvarja le z zemljo

Na predzadnji seji občinske skupščine Ljubljana-Bežigrad je bila poglavitna točka dnevnega reda razprava o kmetijstvu. Ena bistvenih ugotovitev je, da je kmetijstvo na obrobju velikih mest prav tako pomembno, v nekaterih ozirih pa še bolj, kot v čistih agrarnih predelih. No, in glede na to ugotovitev so podrobneje analizirali kmetijsko proizvodnjo na svojem področju in pa življenje v vaseh, ki spadajo pod bežigradske občine.

Agrarni del bežigradske občine vključuje 13 naselij, ki zavzemajo približno 1987 ha zemljišč. Obseg zemljišč se od naselja do naselja zelo malo spreminja po posameznih kategorijah. Celoten delež njiv je v primerjavi z nekaterimi drugimi slovenskimi občinami še kar ugoden. Velik delež pa obsegajo tudi travniki in pašniki, medtem ko je gozda zel malo.

Kolikšen delež prebivalstva, živečega na tem teritoriju, še poseduje zemljo, kolikšen delež prebivalstva se še ukvarja izključno s kmetijstvom in je neposredno vezan na kmetijsko proizvodnjo ter kakšna je dejanska velikost posesti posameznega kmečkega, polkmečkega in nekmečkega proizvajalca?

Na teritoriju agrarnega dela bežigradske občine poseduje zemljo kar 66 odst. prebivalstva. Čim bolj se oddaljamo od Črnuč proti vzhodu, tem bolj narašča število

prebivalstva z zemljo tako da doseže »leži prebivalstva, ki poseduje zemljo, v najoddaljenejši vasi, to je Podgori, kar 86 odst. Poklicna struktura prebivalstva pa pokaže, da velik del vaščanov ni več življenjsko navezan na zemljo in jim je obdelovanje zemlje le dodaten vir zasluga. Po zadnjem uradnem popisu je namreč živelo v 13 naseljih 4649 prebivalcev. Od tega števila jih je kot poljedelcev vpisanih le 263, in še od tega števila se izključno z zemljo ukvarja samo še okrog 180 oseb. V kmečkem delu bežigradske občine torej ne prevladujejo več čisti kmetje, ampak tako imenovani polkmetje, ki so zaposleni v najrazličnejših nekmečkih poklicih, obdelovanje zemlje pa jim služi kot dodaten vir dohodkov.

Zanimiv je pregled zemljiškega obsega posameznih gospodarstev. Leta 1963 je bilo na agrarnem delu bežigradske

občine 763 kmečkih gospodarstev, od tega je bilo 352 gospodarstev, katerih zemljišče ni bilo večje od 0,5 ha, 152 je bilo takih gospodarstev, ki so imele posest do 2 ha, 48 gospodarstev je imelo zemlje do 3 ha, 51 gospodarstev do 5 ha, 71 gospodarstev do 8 ha, 24 gospodarstev do 10 ha in le 65 gospodarstev je imelo več obdelovalne zemlje kot 10 ha. Ti podatki kažejo, da je kmečkih gospodarstev, ki bi bila zmožna živeti samo od kmetijske proizvodnje, izredno malo. Komaj dobra četrtnina, okrog 160 gospodarstev, je sposobna preživljati se izključno s kmetijstvom.

Po opravljeni anketi v 7 katastrskih občinah pa se giblje povprečna starost prebivalstva, ki se še izključno bavi s kmetijstvom, okoli 59 let. V katastrski občini Črnuče 55 let, v Nadgorici je to povprečje 64 let, v Podgorici 56 let, v Beričevem 60 let, v Dolu 59 let, v Klečah 52 let in v Podgori 54 let. Taka starostna struktura je jasen pokazatelj dejanskega stanja v agrarnem delu bežigradske občine. Glede na celotno število prebivalcev v občini je le 3,6 % aktivnega kmečkega prebivalstva. Mladi aktivni

prebivalci večinoma odhajajo v mesto, v poklice zunaj kmetijstva, starostna doba aktivnega kmečkega prebivalstva pa, ki ostaja na zasebnih kmetijah, je z vsakim letom višja. Tudi to je pomembno, da tehnična opremljenost kmečkih gospodarstev ni razvita, saj kmetje obdelujejo zemljo z zastarelim orodjem, pri čemer ni pogojev za izboljšanje življenjskega standarda kmetijskih proizvajalcev. Nekaj nad 220 kmečkih gospodarstev ima pogoje za usmeritev v specializirano kmetijsko blagovno proizvodnjo. Toda vprašanje zase je, kako to gospodarstvo usposobiti za proizvodnjo.

Ljubljana hitro narašča po obsegu, hitro narašča tudi število prebivalstva. Zato neposredna bližina za kmetijstvo ugodnih pogojev terja vsekakor trezno in tudi za perspektivo najugodnejšo rešitev. Obstojeca zemljišča okrog Ljubljane bi bilo nujno pravilno in ekonomsko urediti tako, da bi na njih dosegli nekajkrat večjo proizvodnjo kakor sedaj. Proizvajalci sami so se v zadnjem času prav zaradi neposredne bližine potrošniškega centra in trga usmerili na proizvodnjo vrtnin in zelenjave. Medtem ko so še leta 1961 še na 428 ha sejali pšenico, ječmen in koruzo, so lani isto kulturo posejali le še na 226 ha. Znatno več pa so posadili fižola, čebule, korenja, zelja in krompirja. Večji poudarek imajo tudi krmne rastline, in sicer zaradi proizvodnje mleka in govejega mesa.

JAK

Anketa Besedo imajo gostje

V prejšnji številki »Zbora občanov« ste lahko prebrali, kaj so povedali upravniki petih bežigradskih gostinskih lokalov. Ker menimo, da so

gostilne zaradi gostov in ne obratno, smo obiskali vseh pet »oštarj« še enkrat. Sedem gostov je povedalo svoje.

»Kopala sva se na Savi, pa sva nazaj grede stopila še na vrček piva v »Tavčarjev dvor«, sta povedala zakonca Albina in Franc Vgrinec. »Sicer stanujeva v centru in sva danes prvič tukaj. Po pivo sva morala kar sama v točilnico, ker nama je natakarica rekla, da ga bova tako najhitreje dobila; saj mogoče postrežba ni slaba, ampak to pa le ni bilo prav. Všeč nama je vrt, senčnat je, le očistiti bi ga bilo dobro. Poglejte te prazne konzervne škatle in kose papirja.«

»Stanujem v Siški«, je pri »Sternu« pripovedoval Andrej Ganzitti, »in poleti večkrat zaidem semle — na Savo. Tudi za mizo se s prijatelji večkrat vsedemo. Všeč mi je tukaj, lep vrt imajo, hitro postrežejo, le cene — te bi bile mogoče lahko malo nižje. Posebno zvečer, takrat, ko je ples, se to pozna, ko je treba plačati za vstopnino kar 300 dinarjev ali koliko in to potem ni konsumacija. Mislim pa, da bi lahko boljše uredili kopalnice — ne toliko prostor pred restavracijo, kakor obalo Save — saj se hodi sem kopat dosti Ljubljančanov.«

Za mizo blizu balnišča na vrtu gostilne »Kacič« smo našli Stefana Miheliča. Takole je začel:

»Že gotovo sedem ali osem let zahajam sem, v sobotah zvečer ali pa v nedeljo popoldne, kakor kdaj, sam ali z družbo. Gostišče mi je všeč, še posebno zato, ker rad gledam, kako balinajo pa tudi sam primem včasih za kroglo. Zadovoljen sem tudi s postrežbo, le to manjka, da letos ni na vrtu nič čevapčičev, kot so jih pekli prejšnja leta. Tudi cene se mi ne zdijo ravno visoke.

Teks in slike: K. DOLENC

»Ravnokar prihajava z izleta,« sta dejala v gostilni »Brinovec« zakonca Janez in Marija Novak, »pa sva pred domom zavila še semle na vrt. Prijetno je tukaj, brez hrupa in takih ljudi, ki bi ga delali. Vse imajo sveže, jedila in pijače in mogoče še malo nižje cene kot drugod. Pa pridni so. Glejte, komaj sva se vsedla, že so nas prišli vprašat kaj hočeva. Drugače malokdaj zaideva v gostilno, ampak tale ti pa ostane tako prijetno v spominu, da hočeš nočeš, kar še prideš. Če bi bile vse gostilne take ...«

»Prav v redu oštarija je tale »Rogovica«, je začel Franc Lončar, »le poglejte na vrt, saj skoraj ni praznega stola. To je pa gotovo dobro znamenje za dobro gostilno. Sicer jo pa poznam že precej časa izpred vojne in je bila zmeraj na dobrem glasu. Po moje je to tudi nekaj. Postrežejo ti lepo in hitro, tako da rajše zavijem sem kot h »Sternu«, od koder nimam preveč lepih spominov. Mislim, da bi moralo biti za Bežigradom, posebno še ob Titovi cesti, več dobrih lokalov. Zame je sicer vseeno, saj ne pridem dostikrat v gostilno, ampak turistov je zmeraj več, ustavit se pa skoraj nimajo kje drugje kot tukaj.«

IMAMO 56 ČRNIH ZIDOV

V kateri gradbeni fazi so črne gradnje?

Kakor je razvidno iz materiala za občinsko skupščino, ki ga je pripravila občinska uprava, je na območju naše občine — reci in piši — 56 črnih gradenj! V Sloveniji imamo za enkrat prijavljenih 2137 črnih gradenj. O legaliziranih črnih gradnjah, ki so že pod streho, pa tudi o tistih, ki vsak čas poženo iz zemlje kot gobe po dežju (barake v Tomačevem ob Savi ali naselje brez imena) in o neprijavljenih, seveda v materialu ni govora.

Nedovoljene gradnje so v 34 primerih zunaj gradbenega okoliša, v 22 primerih pa na travnikih, 3 v sadovnjaku, dva na vrtu, eden v gozdu, 11 zidov je zrastle na njivah, 19 na nerodovitni zemlji, za sedem primerov pa se ne da določiti zemljišče.

18 objektov je v I. gradbeni fazi, 10 v drugi, 5 v tretji, 12 v IV. 8 v V., za tri pa se ne da določiti, v kateri gradbeni fazi so.

Črnograditelji na območju naše občine — po prijavah jih je 56 — so v 41 primerih vložili prošnjo za lokacijo, v 22 primerih so dobili negativen odgovor, pozitiven odgovor so dobili v 15 primerih (toda nimajo gradbene dokumentacije), rešitve še niso prejeli v šestih primerih. 10 črnograditeljev pa sploh ni vložilo prošnje.

Največ črnih zidov je na Črnučah, in sicer 19, na Brinjju 8, v Stožicah 7, na Ježici 3, v Podgorici 3, v Tomačevem 2, za Bežigradom 2, v Beričevem 2, v Savljah 1, v Klečah 1 itd.

Večina črnograditeljev gradi svoje zidove na zemljiščih, na katerih niso dobili dovoljenja za gradnjo. Analize dohodkov črnograditeljev kažejo, da bi morali graditi 30 let, če bi hoteli doprati svoje objekte, toda v povprečju jih dograje v petih letih!

»Verjetno se graditelji poslužujejo tudi nelegalnega načina pridobivanja gradbenega materiala in transportov pri

delovnih organizacijah, kjer so zaposleni,« je med drugim zapisano v materialu za občinsko skupščino.

»Specifičnost terena na območju občine Bežigrad, vsaj v mestnem območju, narekuje gradnjo visokih stanovanjskih objektov, vsekakor pa ne zaidave z individualnimi objekti, razen, kjer to zaidalni načrti izrecno predvidevajo. ... stoji v materialu. Teh »razen« je bilo precej in tako se je začelo: zakaj ne bi še jaz, če si lahko ti? Kakor hitro izjeme začno preraščati pravilo, je pravilo odzvonilo. In tu je eden, toda samo eden izmed vzrokov za črne zidove.

Največ registriranih pa tudi neregistriranih črnih gradenj je na Črnučah, ki so spričo ogroženega vodovoda že tako na indeksu, kar zaževa vsakršno nadaljnjo gradnjo, dokler ne bosta dokončno urejena vodovod in kanalizacija.

Kaj bo z našimi 56 črnimi gradnjami, bo odločila občinska skupščina. Nekatere bomo prav gotovo morali porušiti — že zaradi principov, druge pa bomo, kakor je pokazala praksa — legalizirali. Pred nami ostane vprašanje: KDAJ BOMO NAREDILI KONEC ČRNIM ZIDOVOM?

V začetku tega prispevka smo omenili, da imamo v Sloveniji doslej registriranih okrog 2300 črnih gradenj, medtem ko poznavalci »črnih« razmer trdijo, da jih je v resnici mnogo več — 5 do 6 tisoč!

N. L.

„Bronasta kolajna“

Naposled tudi reprezentanca

Po republiškem prvenstvu za mladinke v Mariboru so izbrali tudi slovensko reprezentanco, ki bo sodelovala na prvenstvu republik za mlade košarkarice. Tekmovanja, ki bo letos v Tuzli, se udeležijo reprezentance vseh republik. V izbrano vrsto so bile določene tudi tri igralke Partizana Ježica: Dunja Bogunič, Vida Oven in Olga Kušar. Trener republiške reprezentance bo vodja ježiške ekipe Lovro Močnik.

Tretje mesto na republiškem prvenstvu za mladinke — doslej največji uspeh košarkaric Partizana Ježica

Mlade košarkarice z Ježice so na letošnjem republiškem prvenstvu za mladinke v Mariboru zasedle tretje mesto in dosegle s tem svoj največji uspeh doslej. Pokazale so zelo dobro igranje in so bile po oceni strokovnjakov najboljša ekipa na turnirju. Osvojitev prvenstva jim je prepričala domača ekipa Maribor 66, ki je premagala Ježico ob bučni podpori številnih gledalcev, kar je mlade igralke zmedlo, da so v odločilnih trenutkih zaigrale premalo zbrano.

Igralke Ježice so dokazale, da so v enem letu mnogo napredovale in imajo lepe možnosti, da se ob nadaljnjem vestnem treningu tudi v članski konkurenci uveljavijo mnogo bolj kot doslej.

V Mariboru je bilo mladinsko prvenstvo letos že drugo leto zapored. Udeležilo se ga je osem ekip: Slovan,

Maribor 66, Jesenice, ŽKK Maribor, Olimpija, Litija, Sora in Partizan Ježica. Značilnost letošnjega prvenstva je bila izredno velika razlika v kvaliteti med ekipami, ki so se uvrstile v finalni del tekmovanja in ekipami, ki so izpadle v predtekmovanju. Tako tudi nismo doživeli nobene presenečenja.

Ekipa Ježice je v prvi tekmi premagala Litijo 60:24 (30:13). Srečanje so začele brez svojih najboljših igralok, ki so hranile moči za težje tekme. Kljub temu je peterka: Nada Mavec, Hrovat, Gerden, Zdenka Mavec in Lupše, z izredno hitro in domiselno igranje takoj vzela nasprotnicam vsako upanje na končni uspeh. Tekma se je kmalu spremenila v borbo za čimvečjo razliko v koših.

Ježica: Podreka 3, Gerden 8, Bogunič 6, V. Oven 5, Plevnik, N. Mavec 12, Z. Mavec 3, Levstek 6, Kušar, Lupše 5, Hrovat 12.

Odločilno srečanje z Mariborom 66 je Ježica izgubila 37:41 (18:22). Tekma je bila vseskozi izenačena in izredno nervozna. Obe ekipi sta se vse preveč zavedali pomembnosti tekme in nista pokazali vsega svojega znanja. Posebno to velja za ekipo Ježice, ki jo je zmedlo bučno navijanje občinstva. Odlikovala sta se tudi sodnika, ki sta se v odločilnih trenutkih vse preveč zavedala, da sta Mariborčana.

Ježica: Podreka 5, Gerden 2, B. gunič 9, V. Oven 12, Plevnik 2, N. Mavec 4, M. Oven, Z. Mavec 2, Levstek, Kušar, Lupše, Hrovat 1.

Tekma za tretje mesto v končni razvrstitvi je bila najlepša tekma prvenstva. Peterka Ježice: Podreka, Bogunič, V. Oven, M. Oven in Plevnik, je pričela brez spoštovanja do slovitiga nasprotnika. Igrala je brez napake tako v obrambi kot v napadu. Jeseničanke se niso mogle upirati razigranim igralkam Ježice in so doživele pravo katastrofo. Rezultat na koncu je bil 66:29 (34:12) za Ježico.

Ježica: Podreka 6, Gerden, Bogunič 18, V. Oven 20, Plevnik 8, N. Mavec, M. Oven 11, Z. Mavec, Kaič, Kušar 3, Hrovat, Lupše.

To tekmo si je ogledal tudi trener mladinske državne reprezentance Sinkovič in zelo pohvalil igranje mlade ježiške ekipe.

Od vseh ekip na prvenstvu je Ježica dosegla največ košev. Najboljša igralka je bila Dunja Bogunič, ki ni bila samo odlična strelka temveč tudi odličen organizator igre.

L. M.

Priznanje za najboljšo organizacijo

Da bi dali priznanje tistim organizacijam, ki so vse leto aktivne, uspešne in vsestrane, so člani upravnega odbora občinske zveze za telesno kulturo sprejeli na eni zadnjih sej pravilnik, po katerem bodo vsako leto izbrali najboljšo organizacijo v naši občini. Pravilnik vsebuje 11 točk in so ga že poslali vsem osnovnim organizacijam. Občinska zveza bo najboljšo organizacijo nagradila.

CILJ: VSAK OBČAN NAJ SE BAVI S TELESNO KULTURO

Ceprav v naši občini zadnji čas nismo dobili nobene nove telesno-kulturne organizacije, to ne pomeni, da naša telesna kultura ne gre v širino. Obstoječe organizacije dobro pokrivajo celotno področje občine in ni potrebe po ustanavljanju novih. Stremeli smo predvsem za tem, da se že obstoječe organizacije kadrovske utrdijo, da postanejo vsestranske, zares aktivne in da vključijo v svoje vrste kar največ mladih in starejših občanov. Ni slučaj, da za Bežigradom nimamo nobenih ekip v kakšnih višjih ligah. To je odraz politike občinske zveze za telesno kulturo, ki se zaveda, da za kaj takega nima dovolj denarja in kadra, ne dovoljuje nobenega »krpanja« raznih ekip s »pridobljenimi« igralci iz drugih občin ali celo iz drugih krajev in republik. Denar, ki ga ni ravno malo (14.400.000 S din) bi lahko pogнали za eno ali dve ekipi, ki bi nastopali v kakšni I. ali II. zvezni ligi največ eno sezono, potem pa bi se vse podrlo. Kaj takega si ne moremo in ne nameravamo privoščiti. Rast kvalitete naj bo naravna, raste naj iz množice dobrih mladih sportnikov, vendar moramo vedno imeti pred očmi naše materialne možnosti in ne moremo iti preko njih.

Občinska zveza se je zato odločila za številne akcije, ki so bile množičnega značaja, da bi čimvečjemu številu občanov dali možnost sodelovanja v teh akcijah. Pozimi je bil na Taboru nad Črnučami smučarski tečaj za vsakogar, ki se je želel učiti smučanja. Naša zveza je bila vseskozi pobudnik ustanovitve medobčinskih lig za vse športne panoge, kajti mladina, ki vadi neko športno vrsto, želi nastopati, želi tudi tekmovali. Danes tečejo številne medobčinske lige (rokomet, košarka, odbojka, streljanje), prireajo številne turnirje in lokalna tekmovanja, na vseh teh pa v velikem številu nastopa naša mladina. Pri naši zvezi deluje že drugo leto medobčinska komisija za košarko, ki je najbolj aktivna od podobnih komisij. Prav zahvaljujoč pridnosti in dobru delu članov te komisije: Močniku, Plevniku, Kobilici in še nekaterim, je košarka dobila v Ljubljani in okoli

lici širok razmah in danes nastopa nekaj desetih moštev od članskih pa do pionirskih.

Ker glede akcije »Naučite se plavati« v Ljubljani zaradi slabih pogojev ne moremo kaj dosti storiti, smo se domeniili s komisijo za letovanje, da mora biti v vsaki izmeni, ki gre kamor koli k vodi, med vzgojitelji tudi eden, ki se bo prav posebno posvetil učenju plavanja tistih otrok, ki plavati še ne znajo.

Z veseljem moramo tudi ugotoviti, da se telesna vzgoja na naših šolah vidno izboljšuje. Sedaj imajo razen Dola vse šole telovadnice, tako da je odstranjena velika ovira pri razvoju telesne vzgoje in rezultati so že vidni. Prav sedaj je v teku akcija za gradnjo letnih vadbenih prostorov pri vseh šolah v občini, ki bi služili šolski mladini za vadbo na prostem, obenem pa bi bili zbirališče mladine tudi kadar ni pouka. Pri osnovni šoli Maks Pečarja na Črnučah takšno igrišče že gradijo.

Da bi nudili tudi tisti mladini, ki bo počitnice preživljala doma, nekaj razvedrila, smo skupno z občinsko zvezo prijateljev mladine in svetom za šolstvo organizirali tri centre, ki smo jih opremili s provizoričnimi igrišči za badminton, odbojko, košarko, mali nogomet in namizni tenis. Na teh igriščih se lahko mladina zbira ves dan, na razpolago pa ima tudi nekaj rekvizitov. Po prvih ugotovitvah se mladi že poslužujejo teh igrišč, vendar še vedno v premajhnem številu. Radi bi poudarili tudi to, da so igrišča v Savskem naselju, pri šoli dr. Vita Kraigherja in na kopališču pri Sternu namenjena tudi odraslim in naj se jih v bodoče več poslužujejo!

Od osnovnih organizacij, ki so bile v preteklem polletju zelo aktivne in uspešne, moramo vsekakor omeniti TVD Partizan Ježica, TVD Partizan Črnuče, TVD Partizan Dol, Koš. klub Stadion, PD Črnuče in Strelsko družino Tabor Ježica. Med tistimi pa, ki niso opravili vseh nalog, so TVD Partizan Savsko naselje, ŠD Zarja in odred tabornikov »Bičkova skala«.

JANEZ PAVČIČ

Kolesarska dirka v Dolu

NE SAMO LOKALNA PRIREDITEV

Nastopilo je 40 tekmovalcev

Kolesarska dirka »MEMORIAL JOZETA ZAJCA«, ki jo vsako leto organizira Partizan iz Dola, vse bolj prerašča okvir lokalne prireditve ter postaja tradicionalna dirka, kjer se zberejo tekmovalci iz vse Slovenije. Letošnjo prireditev so organizirali v sodelovanju z Zvezo borcev Dol v okviru proslave ob odkritju spominskih plošč. Nastopilo je 41 dirkačev v dveh kategorijah. Zmagala sta Marjan Petelinkar (Rog) in Janez Drinovec (Kranj). Sportniki so na kraju, kjer se je ponesrečila zasužna družbena delavka iz Dola in republiška poslanka Fant Perbil, odvrgli šopke cvetja.

Na startu pred domom v Dolu se je zbralo več kot 40 dirkačev iz ljubljanskih klubov »Rog« in »Odrca«, Hrastnika, Kranja, Beltincev, Črnuče in Dola. Kolona s številnimi spremljevalci, med katerimi smo videli skoraj vse nekdanje dirkače iz Dola in Beričevega, je prevozila 42 km dolgo po v dobri uri. Zaradi gladke in ravne ceste se ni posrečil noben pobeg. Slej ko prej najboljši vozač je bil član Roga Marjan Petelinkar, ki je zmagal v končnem sprintu, poleg tega pa pobral še oba letuča cilja. Seveda so mu pri tem zvezo pomagali njegovi klubski kolegi Božičnik, Frelj, Logar in brat Jože, ki sicer vozi za KK »Odrca«. Ker je Petelinkar doma iz Črnuče, je prejel tudi nagrado za občinskega prvaka.

Pri dirkačih-turistih je bila zelo solidna ekipa iz Hrastnika; čeprav ni startal njen najboljši mož Majes, je osvojila prvo mesto. Pozdraviti pa je treba še dirkače iz Beltincev, ki so v zadnjem trenutku prišli na start ter seveda potlej niso mogli poseči v borbo za prva mesta.

Rezultati — dirkači: 1. M. Petelinkar 1.03,58; 2. Božičnik 3. Frelj, 4. Logar (vsi Rog Ljubljana) 5. J. Petelinkar (Odred Ljubljana), vsi v času zmagovalca.

Ekipe: 1. Rog Ljubljana

Turisti: 1. Drinovec (Kranj), 1.03,58; 2. Benko (Rog), 3. Oberčkal (Hrastnik), 4. Podobnik (Rog), 5. Bajde (Hrastnik), vsi v času zmagovalca.

Ekipe: 1. Hrastnik. Letučni cilj — 1. Marjan Petelinkar. Gorski cilj — 1. Marjan Petelinkar.

Dirka je hkrati veljala tudi za prvenstvo občine Bežigrad. Pri dirkačih je bil spet najboljši Marjan Petelinkar, pri

turistih pa Franc Bricelj oba iz Črnuče.

Najboljši tekmovalci so dobili praktična darila in diplome, zmagovalni ekipi pa prehodna pokala Zveze borcev in Partizana Dol. Prireditelji so finančni podprli Obč. zveza za telesno kulturo ter krajevna podjetja v Dolu: Mesarija, trgovina in JUB.

JOZE JERMAN

Ob jubileju dirka najboljših

Prihodnje leto bo minilo 40 let, odkar je bila v Beričevem v organizaciji KK Bistrica prva kolesarska dirka, hkrati pa 30 let, odkar je bila na hribu za Ajdovščino prva smučarska tekma. Partizan Dol bo v sodelovanju z drugimi organizacijami priredil večjo jubilejno smučarsko tekmo in kolesarsko dirko. Nadejajo se, da bodo ob tej priložnosti videli v Dolu tudi vse naše najboljše kolesarje, državne reprezentante. Na smučarskih tekmah v Dolu so najboljši tekmovalci že stalni gostje.

PLANINCI SE NE USTRASIJO DELA — Člani PD Črnuče so pri svojem domu na Mali planini kar sami položili kabl za električno napeljavo. Foto: M. L.

Boljše delo

Lani je občinska skupščina za Bežigradom imela 17 sej obseh zborov in dve ločeni seji zbora delovnih skupnosti. V obravnavanje in sklepanje je skupščina dobila 15 poročil, 19 informacij, 23 odlokov, 12 sprememb odlokov, 22 soglasij k sklepom drugih organizacij, 31 raznih sklepov ter večje število predlogov za imenovanje v svete, komisije, organe upravljanja raznih organizacij in drugo.

Udeležba na sejah je bila lani pri občinskem zboru povprečno 65 odstotna, pri zboru delovnih skupnosti pa 68 odstotna. Ugotovili pa so, da so dnevi redi preobširni, sejno gradivo preobsežno in čas trajanja posameznih sej predolg.

Sveti občinske skupščine so imeli lani 74 sej. Gradivo za te seje je pripravila občinska uprava, ki je skrbela tudi za izvedbo sprejetih sklepov. Lani se je povečala pristojnost mestnega sveta, zato se je začelo spreminjati tudi delo občinske skupščine. Občinska skupščina je vedno bolj organ, ki daje predloge za sklepe mestnega sveta in pa posredovalec sklepov mestne sveta na nemestna področja. Torej se večja števila soglasij, manjša pa število lastnih normativnih aktov. Prav zaradi tega bo tudi skupščina na eni prihodnjih sej razpravljala o zmanjšanju števila svetov in drugih organov skupščine (komisij, skladov, upravnih odborov itd.).

Sicer pa so že lani, takoj po začetku reforme, zmanjša-

li število delovnih mest v upravi od 113 na 104 ter ukinili vsa honorarna delovna razmerja zunaj sistemizacije, ki jih je bilo 19. Uprava občinske skupščine je skrbela, da bi se izboljšala strokovna sestava delavcev v upravi, da bi lahko z manjšim številom zaposlenih opravila isto delo.

Lani je bila ustanovljena uprava za notranje zadeve pri mestnem svetu. Po sprejetju republiškega zakona o mesih, ki so razdeljena na občine, pa se je proces združevanja služb še pospešil. Letos so se združili tudi oddelki za narodno obrambo pri ljubljanskih občinskih skupščinah, pripravljajo pa združitev sodnikov za prekrške, inšpekcijskih služb in javnega pravobranilstva. Ker se torej posamezne službe združujejo v mestnem merilu, se organizacija sedanje uprave sproti spreminja.

Svet delovne skupnosti občinske uprave je imel lani 19 sej. Obravnavali so sistematično delovnih mest, sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij, delitev sredstev za delo uprave in osebne dohodke itd.

Učni uspeh na bežigrajski gimnaziji

V letošnjem šolskem letu je hodilo na bežigrajsko gimnazijo 795 dijakov. Od tega jih je 590 izdelalo, 196 pa ne, oziroma imajo popravne izpite. Devet učencev je bilo neocenjenih. Če pogledamo učni uspeh po posameznih razredih je videti takole:

V sedmih prvih razredih je bilo 257 dijakov od katerih je 192 razred naredilo, 23 dijakov bo ponavljalo, 39 jih ima popravne izpite, tri niso ocenili.

V šestih drugih razredih je od 208 dijakov izdelalo 142, 17 dijakov razreda ni naredilo, 45 jih bo delalo popravne izpite, 4 pa niso ocenili.

V šestih tretjih razredih, kjer je bilo 185 dijakov jih je naredilo razred 126, devet dijakov je padlo, 48 pa jih bo moralo še poleti odpreti šolske knjige in se učiti za jesenske popravne izpite. Od 145 četrtošolcev (tudi četrtilnih razredov je bilo šest) je naredilo razred 130 dijakov, 15 pa jih ima popravne izpite.

Maturiralo je 128 dijakov. Trije bodo delali v jeseni popravni izpit. Maturantom se je pridružila še četrtošolka od lanskega leta in je tako maturo delalo 131 abiturientov.

V tajništvu gimnazije so učni uspeh lepo preračunali tudi v odstotke: 74,22 odstotkov dijakov je izdelalo, 21,65 odstotkov ni izdelalo ali pa imajo popravni izpit, 1,13 odstotka je neocenjenih.

K. D.

Še enkrat o „ALEŠU“

Odgovor na ugotovitve stečajnega upravitelja

V zadnji številki našega glasila smo pod naslovom »Pri Alešu nihče ni kradel?« objavili sklep in obrazložitev Okrožnega sodišča v Ljubljani o kazenski zadevi zoper Ivanko Peršin (bivša upravnica gostišča »Pri Alešu«) in poročilo stečajnega upravitelja. Hkrati smo zapisali, da se stvari okrog »Aleša« odvijajo zdaj precej drugače, kot smo o istem gostišču pisali v našem časopisu pred dvema letoma. Ivanka Peršin je bila obtožena kraje in poneverbe, toda sodišče je sporazumno z javnim tožilem ustavilo postopek.

Na predzadnji seji občinske skupščine je odbornik Anton Rems prečital poročilo stečajnega upravitelja gostišča »Pri Alešu« in predlagal, naj se posreduje odgovor na ugotovitve stečajnega upravitelja.

Objavljamo odgovor skoraj v celoti:

»Poročilo je bilo objavljeno tudi v zadnji številki »Zbora občanov« s precej neustreznim komentarjem, ki ga je nekaj dni za tem povzel tudi »Ljubljanski dnevnik«. Skupščina je bila informirana, da je Ivanka Peršin vložila tožbo, naj bi ji občinska skupščina izplačala osebni dohodek od prenehanja poslovanja gostišča dalje s še nekaterimi drugimi zahtevki.

Med obema sejama občinske skupščine spriči kratkega roka ni bilo mogoče sestaviti informacije o tej zadevi, ker je vsa potrebna dokumentacija na sodišču in pri drugih organih, medtem ko občinska uprava razpolaga le z nekaj podatki, ki so odbornikom že znani. Lete delno povzemamo v zahtevnem odgovoru. Ker je stečaj gostišča končan, bi bilo nujno, da vso zadevo okrog »Aleša« razišče posebna strokovna komisija občinske skupščine in ugotovitve posreduje odbornikom in javnosti.

Pri »Alešu« so odprta naslednja vprašanja:

Zakaj je gostišče prenehalo poslovati, ali je gostišče delalo z izgubo ali ne, pripombe na delo občinske likvidacijske komisije, preiskovalni zapor upravnice, kakšne zahteve upravnica lahko uveljavlja.

Ker nimamo potrebne dokumentacije, bomo pojasnili le tisto, kar nam je znano in kar imamo v rokah.

Zakaj je gostišče prenehalo poslovati?

To vprašanje je zastavljeno tako, kot da je do prenehanja gostišča, ki je dolga leta slovelo kot najboljšje in najcenejše, prišlo na nepravilen način in da bi moral zato nekdo odgovarjati.

O prenehanju vseh gostišč na območju občine, ki so imela kolektivno upravljanje, je sklepala občinska skupščina na seji 8. oktobra 1963. Določen je bil odpovedni rok, ki je potekel 30. junija 1964. Svet za turizem in gostinstvo je sklenil in občinska skupščina je ta sklep potrila, da se gostišča v kolektivnem upravljanju, ki delujejo v prostorih družbene lastnine pripojijo gostinskim podjetjem, gostišča, ki delujejo v privatnih prostorih, pa preidejo v privatni sektor. Na tej podlagi je bilo določenih za privatni sektor pet gostišč: Na Brinju, Fortuna, Ruski car, Posavec in Aleš, vsa druga pa so pripojili gostinskim podjetjem.

Hkrati so sklenili, da bodo gostišča lahko prešla na privatno vodenje brez likvidacijskega postopka, če bodo zaključila poslovanje brez izgube. Tudi v primeru izgub likvidacijskega postopka ni bilo, če so kolektivni te izgube pokrili. Teh olajšav so se poslužila prizadeta gostišča, ki so takoj prešla na privatno vodenje in uredila premoženjska razmerja, le pri Alešu tega niso storili. (Likvidirano je bilo tudi gostišče Posavec v Tomačevem).

Uslužbeni tedanjega oddelka za gospodarstvo občinske skupščine so pregledali vsa gostišča, da bi razčistili problem poslovnih izgub, nastalih v prvem polletju 1964. V primeru gostišča »Pri Alešu« je bilo tedaj ugotovljeno, da gostišče zaključuje poslovanje v prvem polletju 1964 s primanjkljajem približno 2,5 milijona starih dinarjev. Upravnica je odklonila poravnavo tega primanjkljaja s trditvijo, da je izkazan z napačno vodenim knjigovodstvom gostišča.

Poslovanje je pregledala Služba družbenega knjigovodstva. Periodični obračun, ki ga je za prvo polletje 1964 izdelalo gostišče samo, je iz-

kazoval 1.711.799 st. din poslovne izgube, v tem znesku pa niso bile všete neporavnane obveznosti gostišča po pogodbi o pavšalnem prispevku iz dohodka, ki so pripadale občinskemu proračunu (600.000 st. din). Služba družbenega knjigovodstva pa je dodatno ugotovila še prenikozno likvidacija in zato predlagala izkazani iztržek v znesku 8.459.026 st. din za čas od 1.1.1963 do 30.6.1964. Zato je prišlo do likvidacije.

V likvidacijskem postopku so ugotovili, da ni možna redna likvidacija in zato predlagali Okrožnemu gospodarskemu sodišču, da uvede stečajni postopek. Sodišče je določilo izvedenca Cirila Badjuro, naj ugotovi, če so dani pogoji za stečajni postopek in 5. avgusta 1965 se je postopek pričel. Isti izvedenec ugotavlja v poročilu, ki je bilo prebrano na seji občinske skupščine in objavljeno v »Zboru občanov«, da stečajni postopek ni bil potreben. Kje so vzroki za to?

Sklep o prenehanju gostišča je veljal za vse enako. Bil je umesten kar potrjuje poznejše urejanje prizadetih gostišč v naši občini, ki so že v dveh letih lepo napredovala, nekatera pa postala vzorna, vsa pa le iz sredstev, doseženih z lastnim poslovanjem.

Vrata gostišča »Pri Alešu« torej niso zaprta zaradi občinske skupščine, ampak zaradi tega ker so zasebna last in nj zasebna ustanovitelj, ki bi lahko vodil gostišče. Ob izpolnitvi minimalnih higiensko-tehničnih pogojev bi dovoljenje za delo gostišča takoj izdali, ker predpisi to celo obvezujejo.

Pri »Alešu« izguba ali ne?

Stečajni upravitelj prikazuje skoraj isto izgubo kot je bila ugotovljena sredi leta 1964. V stečajnem postopku se osnovna sredstva prodajo, da se pokrijejo obveznosti. Osnovna sredstva gostišča v kolektivnem upravljanju so nastala tudi tako, da je občinska skupščina z vsakoletno pogodbo o pavšalnem davku odstopala del svojega dohodka gostišču z namenom, da se v gostišču uredijo naprave, ki tvorijo nato osnovna sredstva gostišča v družbeni lasti. V primeru »Aleša« so torej osnovna

sredstva krila poslovni primanjkljaj, ki je nastal v času odpovednega roka. Gostišče je torej pojedlo samega sebe ali točneje to, kar mu je podarila občinska skupščina.

Naj omenimo še to, da zaključni računi gostišča in obrti v kolektivnem upravljanju tedaj niso prikazovali postavk »izgube« ampak le »preplačilo na osebnih dohodkih«. Doseženi dohodek po kritju obveznosti ostane članom kolektiva kot osebni dohodek. Kam so torej šla ta sredstva pri »Alešu«? Koliko je to v skladu z delom stoletne, dobre in daleč znane gostilne?

Delo občinske likvidacijske komisije

Potrebno bi bilo, da komisija predloži poročilo o svojem delu. Prav tako bi nepristranska odborniška komisija pregledala, če so trditve stečajnega upravitelja Cirila Badjuro točne, zlasti glede prodaje zalog in inventarja (to ni bila privatna last Aleševih).

Likvidacijska komisija je organ občinske skupščine in ni organ uprave. Če je član komisije uslužbenec občinske uprave, se njegovo delo presoja v okviru te komisije. Ker je predsednik te komisije direktor tovarne Tonosa, za delo v komisiji ne odgovarja Tonosi, ampak občinski skupščini.

Preiskovalni zapor upravnice

Upravnica Ivanka Peršin je bila v preiskovalnem zaporu na osnovi poročila Službe družbenega knjigovodstva. Dokumentacije o tem, razen obvestila o ustavitvi kazenske preiskave, nimamo. Umestnost zapora se bo obravnavala ob morebitnih zahtevkih prizadete. Občinska skupščina bi bila upravičena zahtevati obvestilo o tej odločitvi. Občinska skupščina pri tem ne bo prizadeta.

Drugi zahtevki upravnice

Omenjeno je bilo, da je bila vložena tožba zoper občinsko skupščino, ki naj bi dolgovala upravnici osebne dohodke. Tožbe o tem še nismo prejeli. Naj omenimo, da smo prav takšno tožbo imeli z upravnikom likvidacijskega centra na Ježici, razsodba je bila v našo korist.

Ker je občinska skupščina poprej imenovala direktorje to ne pomeni, da so bili direktorji z občinsko skupščino v delovnem razmerju. Delavci gostišča in obrti so imeli kolektivno delovno razmerje na podlagi pravil. Delovno razmerje je z odpovedjo prenehalo. Stečajna masa tega gostišča ni dopuščala izplačila dodatnih zahtevkov delavcev, ki so gostišče upravljali, ker so o tem sami odločali in zakrivilj stanje, ki je s stečajno bilanco nesporno dokazano.

TABORNIKI SPET NA CRESU

Taborniški odred »Bičkova skala« bo tudi letos imel svoj tabor v Osorju na otoku Cresu. Pod šotori bo preživelo počitnice približno 150 mladih Bežigrajčanov. Tudi letos je v njihovem taboru eno celotno izmenno prevzel Partizan Ježica. Člani tega društva so že odšli na počitnice, 1. avgusta pa jih bodo zamenjali taborniki.

NOVA MESNICA V STOŽICAH — Pred 1. majem je v lokalu na križišču Titove ceste in Kalingerjeve ulice v Stožicah odprl domačin Franc Šuštaršič privatno obrt — mesarstvo. Na vprašanje, kako postuje, je odgovoril takole: »Kot privatni mesar bom moral mnogo več delati, kot sem delal poprej v podjetju. Zaslužil bom morda za spoznanje več, če bom iznajdljiv in priden. Toda veselje imam do dela in do poklica, veselje me, da bom lahko ugodil željam strank. Nakupoval bom povsod, kjer bom dobil boljše in cenejše blago in prepričan sem, da bomo vedno prodajali meso vseh vrst in vseh kvalitete.«

Foto: Marjan Ciglič